

Jobb-e a szabadszedéses iskolai ebéd?

Útmutató pedagógusoknak

A feladat célja

A diákok érveket keressenek, meghallgassák egymást, és bizonyítékok alapján alakítsák a véleményüket. A vita nem arról szól, hogy melyik oldal „nyer”, hanem arról, hogy a gyerekek nyitottabban, árnyaltabban gondolkodjanak egy hétköznapi, közösségi kérdésről.

Kulcskompetenciák

- érvelés
- kritikus gondolkodás
- másik nézőpontjának megértése
- tiszteletteljes kommunikáció
- állampolgári felelősség

Módszertani háttér

A feladat a strukturált nézetütköztetésen (Structured Academic Controversy) alapul, amelynek hatékonyságát David W. Johnson és Roger T. Johnson 6. évfolyamosokkal végzett kutatásai is alátámasztják: a módszer jobb eredményeket hozott, mint a hagyományos, győztes-vesztes vita vagy az egyéni feldolgozás.¹

Hasonló elveket követ a dialogikus tanítás is. Az Education Endowment Foundation kutatásai szerint a gondolkodásra építő osztálytermi beszélgetések pozitív hatással lehetnek a tanulásra, a diákok kommunikációs készségeire és a mások véleménye iránti nyitottságra.²

Felhasználás

A melléklet a Mizújságon megjelent cikkhez kapcsolódik. Órai vitához, osztályfőnöki órán vagy projektnapokon alkalmazható. A diákok egyénileg, párban vagy csoportban dolgozhatnak.

További tippek

- Bátorítsa a diákokat, hogy a saját élményeikre is támaszkodjanak.
- Kérje meg őket, hogy fogalmazzák meg a másik oldal legerősebb érvét is.
- A vita végén reflektáljanak arra, változott-e a véleményük, és miért.
- Szükség esetén bővíthető a tények köre helyi adatokkal, iskolai tapasztalatokkal.

Források

1. Johnson, D. W. & Johnson, R. T. (2004). Making Cooperative Learning Work. Journal of Educational Research, 85(4), 239-246. (Eredeti vizsgálat: Johnson & Johnson, 1992.) [ERIC](#)
2. Education Endowment Foundation (2020). Dialogic Teaching: Evaluation Report and Executive Summary. [EEF](#)

A Mizújság a feladatlap tördeléséhez és grafikai szerkesztéséhez mesterséges intelligenciát használt.

Vitázzunk!

Jobb, ha te szeded magadnak az iskolai ebédet?

Olvasd el az érveket, gondolkodj, és írd le a saját ötleteidet is!

Nincs jó vagy rossz válasz: a lényeg, hogy érvelj.

ÉRVEK MELLETTE

- Csak abból szedsz, amit tényleg megeszel.
- Te döntöd el, mennyit kérsz.
- Kevesebb étel kerülhet a kukába.
- Többféle étel közül választhatsz.

TÉNYEK ÉS KÉRDÉSEK

TÉNY

Egy budapesti kerületben a szabadszedéses menzákon kevesebb ételmaradékról számoltak be.

TÉNY

Külön figyelni kell arra, hogy a később ebédelőknek is maradjon megfelelő választék.

KÉRDÉS

Igazságos-e, ha mindenki ugyanannyit fizet, de nem mindenki ugyanabból választhat?

ÉRVEK ELLENE

- Mire rád kerül a sor, elfogyhat a kedvenc ételed.
- Nem biztos, hogy mindenki ugyanazt a választékot kapja.
- Nehezebb jól megszervezni.
- Nem mindenkinek könnyű dönteni.
- Többet is kérhetnek egyesek.

Most te jössz!

Melyik oldalt tudnád jobban megvédeni?

☐ A szabadszedés mellett

☐ A szabadszedés ellen

☐ Valami a kettő között

1. Írj le legalább három saját érvet!

2. Változott a véleményed a vita után?

Miért?

Az én ötletem

Mit lehetne jobban csinálni?

Ilyen az álommenzám

Rajzold le vagy írd le!

Szerintem akkor lenne

igazságos, ha...
